

ค่าวันที่สุด

ที่ วท (ปคร) ๐๒๑๑/๕๙๗

ววค. ๙๔^๑
วันที่ ๖ ต. ๕๙
เวลา ๑๐.๑๐ น.

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส ๒๒๓๕๒ วันที่
วันที่ : ๘ ๑๘๙๔/๕๙ วันที่ : ๐๖ ช.ค. ๕๙ วันที่ : ๑ ก.พ. ๑๐๐๗
เวลา : ๑๐.๐๗

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ถ.พระราม ๖ ราชเทวี กรุงฯ ๑๐๔๐๐

๒ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุมัติการจัดทำและลงนามร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งราชอาณาจักรไทย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ค่าวันที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/๖๐๗ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือของนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
 ๒. ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งราชอาณาจักรไทย

ด้วยกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ขอเสนอเรื่องขออนุมัติการจัดทำและลงนามร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งราชอาณาจักรไทย โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด ชาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจกับสถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์แห่งชาติจีน สาธารณรัฐประชาชนจีน ฉบับแรกเมื่อปี ๒๕๔๙ โดยปัจจุบันเรียกชื่อว่า สถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (Chinese Academy of Sciences – CAS) โดยมีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในสาขาต่างๆ อาทิ นาโนเทคโนโลยี ชีวภาพ ความหลากหลายทางชีวภาพ การสำรวจข้อมูลระยะใกล้ด้วยดาวเทียม เทคโนโลยีเครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอน เทคโนโลยีสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์ พลังงาน วัสดุศาสตร์ วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการสื่อสาร และสาขาอื่นๆ ที่เห็นชอบร่วมกัน ซึ่งหลังจากลงนาม ได้มีความร่วมมือต่อไป เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม และต่อมาได้ขยายความร่วมมือไปสู่ความร่วมมือด้านวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระหว่างสถาบันวิจัยหลายแห่งในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กับสถาบันวิจัยในสังกัดสถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (อ้างถึง)

๑.๒ ผู้เสนอเรื่องที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาพื้นที่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (คนพ.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ที่มีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้เพิ่มแผนงานการลงทุนการยกระดับและพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (อีซีไอ : EECI) ตามที่

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนำเสนอ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูงในพื้นที่ โดยอีซีไอจะมีระบบนำเวศน์วัตกรรมที่เหมาะสม เอื้อให้เกิดการทำวิจัยพัฒนาและสร้างนวัตกรรมร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน มหาวิทยาลัย รวมถึงชุมชนในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Better Living) พร้อมยกระดับและพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก และอุตสาหกรรมในพื้นที่อื่น ๆ ทั่วประเทศเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ต่อไปในอนาคต (Sustainable Development)

๑.๖.๒ รัฐบาลได้ประกาศ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ที่รัฐบาลต้องการส่งเสริมให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องอาศัยความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมระดับสูง อาทิ อุตสาหกรรมยานยนต์แห่งอนาคต และอุตสาหกรรมอากาศยาน เป็นต้น จึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้เกิดการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง เพื่อปรับเปลี่ยนภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่อีซีไอ และอุตสาหกรรมภายใต้ประเทศไทย ๔.๐ ของรัฐบาล ตลอดจนเพื่อเชื่อมโยงระบบการค้าและการขนส่ง ซึ่งในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมและสร้างขีดความสามารถของประเทศไทยเรื่องเหล่านั้น จำเป็นต้องอาศัยการสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ ที่มีการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก้าวหน้ากว่า เพื่อเปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดเทคโนโลยี ทำให้สามารถพัฒนาได้อย่างก้าวกระโดดมากขึ้น ดังนั้น การสร้างความร่วมมือกับสถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทอย่างสูงในการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมของจีน ที่มีสถาบันวิจัยในสังกัด กว่า ๑๐๐ สถาบัน และมีนักวิจัยกว่าหมื่นคน จึงเป็นกลไกสำคัญหนึ่งที่จะช่วยยกระดับการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอันจะนำไปสู่การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยและการขับเคลื่อนอีซีไอได้ตามนโยบายรัฐบาล

๑.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

นับจากที่ได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจกับสถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ในปี ๒๕๕๘ ได้มีโครงการ/กิจกรรมต่างๆ เกิดขึ้นที่มีผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมและมีโครงการ/กิจกรรมที่อยู่ในแผนการดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

- พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๗ การผลักดันเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมความร่วมมือระหว่างกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และสถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

- พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๙ การแลกเปลี่ยนทุนการศึกษาระดับ Ph.D. Student Post Doc. และนักวิจัยระหว่างกัน

- พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๙ การดำเนินโครงการ Pilot Project ขนาดเล็กและขนาดกลาง ในหัวข้อที่สนใจร่วมกัน

- พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๙ การดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาร่วมกัน Joint Funding

อย่างไรก็ตาม เนื่องด้วยบริบทและสภาพแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งของไทยและจีน ได้เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาบันจากที่มีการลงนามในร่างบันทึกข้อตกลงความเข้าใจฉบับแรก และยังมีพัฒนาการ/ความริเริ่มใหม่ๆ เกิดขึ้นอันเป็นผลจากนโยบายที่ต้องการขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยนวัตกรรม โดยเฉพาะความริเริ่มในเรื่องของการพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคทั้งในประเทศไทยและระหว่างประเทศ โดยเฉพาะความริเริ่มเรื่องเศรษฐกิจภาคตะวันออกของไทย และเรื่อง Belt and Road Initiative ของจีน ที่สามารถใช้เป็นฐานในการสร้างความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและนวัตกรรมกับต่างประเทศ เพื่อมาช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยนวัตกรรม (Innovation-Driven Development) ในพื้นที่เหล่านี้ได้ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงเห็นควรปรับข้อความในร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการในยุคปัจจุบัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาโครงการและกิจกรรมที่สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายที่คาดหวังจากการมีความร่วมมือได้ดีเจนนี้

๒. เมตตาความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

โดยที่ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน กับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งราชอาณาจักรไทย เป็นการแสดงเจตนารมณ์ความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ร่วมกันระหว่างสถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน กับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งราชอาณาจักรไทย โดยไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพิจารณาแล้วเห็นว่าร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวไม่ใช่สิ่งอิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๔๗ แต่โดยที่การจัดทำร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยในด้านนโยบาย ดังนั้น กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงขอเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบก่อนลงนามตามมาตรา ๕ (๙) ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด ชาตุศรีพิทักษ์) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (นายพิเชฐ ดุรงค์เวโรจน์) มีกำหนดเดินทางไปสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อเข้าร่วมในการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการค้า การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไทย-จีน ครั้งที่ ๕ และการกิจการพัฒนาความร่วมมืออื่นๆ ในระหว่างวันที่ ๗ - ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

สาระสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน กับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งราชอาณาจักรไทย คือ มีการเพิ่มเติมประเด็นความร่วมมือในสาขา Automation และ Robotics ซึ่งเป็นเทคโนโลยีสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาสู่ประเทศไทย ๔.๐ ตามนโยบายรัฐบาล และเพิ่มประเด็นเรื่องการสร้างความร่วมมือในการร่วมพัฒนานวัตกรรม (co-innovation) เพื่อช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพื้นที่เศรษฐกิจแนวใหม่ ที่เป็นความริเริ่มของรัฐบาลห้องประเทศ อาทิเช่น ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกของไทย และเรื่อง Belt and Road Initiative ของจีน เป็นต้น (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

ในร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวระบุว่าจะมีการเจรจา/หารือเพื่อทำความตกลงในเรื่องค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม/โครงการภายใต้บันทึกความเข้าใจในโอกาสต่อไป ทั้งนี้ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สามารถดำเนินโครงการ/กิจกรรมความร่วมมือที่จะเกิดขึ้นในปีงบประมาณรายจ่าย ๒๕๖๐ ภายใต้งบประมาณที่มีอยู่ได้

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเห็นควรนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีดังนี้

๖.๑ ขออนุมัติจัดทำและลงนามร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ หากก่อนลงนามมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างบันทึกความเข้าใจในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ ให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพิจารณาดำเนินการแก้ไขได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

๖.๒ ขออนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นผู้ลงนามร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิเชฐ ดุรงคเวโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศและวิเทศสัมพันธ์

โทรศัพท์ ๐ ๒๗๓๓ ๓๘๐๙ (เครชูพันธ์)

โทรสาร ๐ ๒๗๓๓ ๓๘๓๐